

Η ποθητή ενότητα της Εκκλησίας.

Επίσκοπος Πολύκαρπος Βαγενάς (†).

«Εν σώμα και εν πνεύμα, εν μια ελπίδι της κλήσεως» (Εφ. 4:4.).

Πρωταρχικό και επίμονο αίτημα του Κυρίου. Στη σημαντικότερη και χαρακτηριστικότερη επικοινωνία Του με το Θεό Πατέρα, όταν αφήκε να ξεχειλίσει όλη Του η στοργή και η απέραντη αγάπη για τον άνθρωπο, έντονα και με ζέση μεγάλη ζήτησε αυτή η ολόθερμη επιθυμία Του να ικανοποιηθεί. Οι οπαδοί Του, οι μαθητές Του, να αποκτήσουν ενότητα απόλυτη. «Ίνα ώσιν εν» σε βαθμό τέλειο. Καθώς είναι ενωμένοι αδιάρρηκτα «ο Πατήρ και ο Υιός εν μια Θεότητι», έτσι και οι πιστοί μεταξύ τους να αποτελούν μια αδιάσπαστη ενότητα. Να είναι σαν μια ψυχή και μια καρδιά. Με το ίδιο πνεύμα. Την ίδια πίστη.

Ο Απόστολος Παύλος ερμηνεύοντας και εφαρμόζοντας αυτήν του Κυρίου την επιθυμία με τη φλόγα της αγάπης που τον ζωογονούσε, με την ορμή του ενθουσιασμού του, με το ζήλο του τον ανήσυχο προέτρεπε επίμονα τους χριστιανούς να προσπαθούν με ιδιαίτερη επιμέλεια να διατηρούν «την ενότητα του Πνεύματος εν τω συνδέσμω της ειρήνης», «εν σώμα και εν

πνεύμα, εν μια ελπίδι της κλήσεως», «εις Κύριος, μία πίστις, εν βάπτισμα» (Εφ. 4:3) ήταν το σύνθημά του.

Των αποστολικών χρόνων οι χριστιανοί, με την αφελότητα και τη βαθιά πίστη που τους διέκρινε, έζησαν σύμφωνα με το πρότυπο αυτό. «Ην η ψυχή και η καρδιά αυτών μία». Χαρακτηριστικό τους το ομόψυχο και η εκτενής αγάπη. Κοινότητα πίστεως, σκέψεων, επιθυμιών. Κοινότητα στα υλικά αγαθά. Κοινότητα και στις απολαύσεις του Πνεύματος. «Ην αυτοίς άπαντα κοινά». Μετά την έκφραση του ζωηρού πόθου του Κυρίου και τη θερμή παράκληση του μεγάλου Αποστόλου η ευλογημένη πραγματικότητα.

Δε λείψανε και στην ιδανική εκείνη εποχή οι δυσκολίες. Μερικοί παρανόησαν τη διδασκαλία του Χριστού και την ερμήνευσαν λανθασμένα. Άλλοι για λόγους ιδιοτελείς, συμφεροντολογικούς, αλλοίωσαν εσκεμμένα και νόθευσαν τα χριστιανικά δόγματα που ο Κύριος μας φανέρωσε.

Αποτέλεσμα, από τον πρώτο ήδη μετά Χριστόν αιώνα να ταραξούν την ειρήνη της Εκκλησίας ετεροδιδασκαλίες και αιρέσεις. Να εμφανιστούν διαφορές γνώμων στην ερμηνεία των λόγων του Κυρίου και στην εφαρμογή τους, ιδιαίτερα μεταξύ των ανθρώπων που είχαν διαφορετική νοοτροπία ή προέλευση. Άλλοτε η τροχοπέδη της ιουδαϊκής σκέψεως, άλλοτε η εισβολή ξένων φιλοσοφικών θεωριών, επιδρούσαν κακώς στη διατήρηση του γνήσιου χριστιανικού πνεύματος.

Αλλά και τούτο, με την αγάπη ως βάθρο, και το αίσθημα ευθύνης έναντι του θείου ιδρυτού της Εκκλησίας, ξεπερνιόταν. Με ταπείνωση και πνεύμα αδελφοσύνης συνεννοούνταν μεταξύ τους οι χριστιανοί και αποδέχονταν το ορθό, την αλήθεια. Μπροστά στην αλήθεια οι πάντες και τα πάντα υποχωρούσαν.

Ακριβώς σ' αυτό έγκειται η διάσωση της ορθοδόξου πίστεως και η διατήρηση της ενότητας της Εκκλησίας. Δεν υποχωρούσαν ο ένας απέναντι στον άλλο από ευγένεια ή από αγάπη δήθεν να μην τον λυπήσει. Δε δεχόντουσαν συμβιβασμούς, για να βρίσκουν μέσες λύσεις και κοινώς πα-

ραδεκτές διδασκαλίες και σχήματα. Μόνο μπροστά στην αλήθεια υποχωρούσαν. Αυτή λάτρευαν. Την αναζητούσαν με κόπο και με αγώνες σκληρούς την υπερασπίζονταν. Με θυσίες προσωπικές μοχλούσαν να αποκλείσουν κάθε είδους νοθεία της. Ερευνούσαν συστηματικά, με φόβο Θεού, να την αποκαθάρουν και να την κρατήσουν γνήσια. Αυτή η μοναδική, η ανόθευτη, η ορθή και αληθινή πίστη αποτέλεσε το θεμελιακό βάθρο της ενότητας της Αγίας Εκκλησίας μας.

Όσοι δεν τη δεχόντουσαν αποκόπτονταν. Αιρέσεις και σχίσματα πολλά δημιουργήθηκαν. Θα έλεγε κανένας πως αυτά βοήθησαν να κατορθώσουν οι αληθινοί χριστιανοί να κρατήσουν ακέραιη, ανόθευτη, γνήσια την πίστη τους. Να μείνουν ενωμένοι ειλικρινά και χωρίς επιφυλάξεις με το Χριστό καθώς ο ίδιος το ζήτησε. Γιατί δέχονταν την αλήθεια που δεν έχει φόβο, όσο κι αν πολεμηθεί ή νοθευτεί. Έρχεται η ώρα που επιβάλλεται, που απόκαλύπτεται. Μόνο όσοι την παραποιούν και τη μάχονται έχουν φόβο.

Η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος υπήρξε ένα γεγονός με τεράστια σημασία για την ιστορία της Εκκλησίας και του κόσμου. Αυτό το γεγονός ήταν αρκετό για να αναγνωριστεί Μέγας ο πρώτος Αυτοκράτωρ του Βυζαντίου, ο Άγιος Κωνσταντίνος. Η αίρεση του Αρείου βασικά και άλλες αιρετικές διδασκαλίες είχαν προκαλέσει σάλο πρωτοφανή στη χριστιανική Εκκλησία.

Αν ήταν ανθρώπινο δημιούργημα δε θα άντεχε σ' αυτή τη δοκιμασία. Θα κλονιζόταν και θα διαλυόταν. Αλλά η Εκκλησία είναι θείο καθίδρυμα. Σώμα Χριστού. Διατηρήθηκε τότε μία και αγία. Γιατί δεν επικράτησαν ανθρώπινοι υπολογισμοί, συμβιβασμοί και διαλλακτικότητες.

Το κύριο μέλημα της Ιεράς εκείνης Συνόδου ήταν η ανεύρεση και η προβολή της αληθινής πίστεως. Αυτήν ασπάστηκαν και σεβάστηκαν όλοι. Διατύπωσαν το Σύμβολο της Πίστεως σύμφωνα με την γνήσια ευαγγελική διδασκαλία. Έτσι διασώθηκε η ενότητα.

Παρόμοιο έργο συνετέλεσαν και οι άλλες έξι Οικουμενικές Σύνοδοι. Συνέχισαν τους αγώνες για την αποκάθαρση και προβολή της αλήθειας. Γι' αυτό έγιναν οι πηγές και το στήριγμα του ομόψυχου των χριστιανών. Της μιας πίστεως. Της μιας Εκκλησίας. Της Εκκλησίας που έχει μόνη και αγία κεφαλή το Χριστό. Που έχει τις ρίζες της στους Αποστόλους και γι' αυτό τη λέμε Αποστολική. Που έχει σκοπό και μέλημά της να περικλείσει όλη την ανθρωπότητα και γι' αυτό την ομολογούμε ως καθολική στο ιερό Σύμβολο της Πίστεώς μας.

Μη μας πτοεί, αδελφοί μου, αν σήμερα φαίνεται διηρημένη η Εκκλησία. Είναι και παραμένει πάντα μία και αγία. Μπορεί μερικοί – πολλοί ή λίγοι – να δέχονται ετεροδιδασκαλίες και αιρέσεις. Άλλοι να αποσχίζονται και να δημιουργούν χωριστές Εκκλησίες. Δικαίωμά τους. Κανένα δεν ανάγκασε ο Κύριος να υποταχτεί. «Όστις θέλει» Τον ακολουθεί.

Αλλά αυτοί που Τον ακολουθούν γνήσια και αληθινά και πιστεύουν χωρίς παραποιήσεις, προσθήκες, αφαιρέσεις ή παρερμηνείες στην αλήθειά Του είναι ενωμένοι μαζί Του. Αυτοί μπορούν να διατηρήσουν την ενότητα και μεταξύ τους. Δε στηρίζονται σε λογικούς συλλογισμούς και ανθρωπίνων πραγματεύσεων πορίσματα και βουλεύματα. Θεμελιώνονται επάνω στο μόνο αληθινό Θεό και τη διδασκαλία Του, που η Εκκλησία διέσωσε ανεπηρέαστη από ξένες επιδράσεις μέσα στους αιώνες.

Αυτή η εξ ολοκλήρου παράδοσή μας στην ορθόδοξη πίστη, στην αλήθεια του Χριστού την ανόθευτη, είναι ο μόνος τρόπος να αποκτήσουν και σήμερα οι χριστιανοί την ενότητά τους. Καθετί άλλο θα είναι προσωρινό και επιπόλαιο. Συμβιβασμοί χωρίς διάρκεια και αξία.

Η αναγνώριση της αλήθειας και η συμφιλίωση μαζί της με φόβο Θεού και κάτω από το πρίσμα της αιωνιότητας, με ταπείνωση και απλότητα, με θάρρος και ειλικρίνεια, με αποφασιστικότητα και χωρίς απaráδεκτες, πολύ ευτελείς και ανθρώπινες σκοπιμότητες θα οδηγήσει σ' αυτό που ο Κύριος

βεβαίωσε ότι θα πραγματοποιηθεί. Θα γίνει η ανθρωπότητα «μία ποίμνη με ένα Ποιμένα» τον Κύριο.

Από μας εξαρτάται να έλθει συντομότερα η ευλογημένη αυτή μέρα.

Από το βιβλίο: Πολυκάρπου Βαγενά, Μητροπολίτου Κερκύρας, «Ελθέτω η βασιλεία σου», τ. Β', σελ. 247.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>